

# Spis treści

|                                                                              |           |
|------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| O autorze .....                                                              | 9         |
| <b>Rozdział I. Zaproszenie na Białoruś .....</b>                             | <b>15</b> |
| <b>Trasy .....</b>                                                           | <b>15</b> |
| Trasa 1. Zamki i pałace pogranicza białorusko-litewskiego.....               | 15        |
| Trasa 2. Najciekawsze miejsca Witebszczyzny .....                            | 16        |
| Trasa 3. Trasa poleska .....                                                 | 17        |
| Trasa 4. Białoruski wschód .....                                             | 18        |
| Trasa 5. Trasa olimpijska.....                                               | 19        |
| Trasa 6. Z wizytą u Orzeszkowej, Niemena, Mickiewicza i Kapuścińskiego ..... | 20        |
| Trasa 7. Z Homla do Grodna .....                                             | 21        |
| Trasa 8. Z północy na wschód .....                                           | 22        |
| Trasa 9. Trasa zachodnia .....                                               | 22        |
| <b>Najważniejsze wydarzenia kulturalne .....</b>                             | <b>24</b> |
| <b>Rozdział II. Informacje praktyczne .....</b>                              | <b>27</b> |
| <b>Przed wyjazdem .....</b>                                                  | <b>27</b> |
| Mapy i przewodniki .....                                                     | 27        |
| Słowniki i rozmówki.....                                                     | 28        |
| Formalności wizowo-paszportowe.....                                          | 28        |
| Zabezpieczenia medyczne.....                                                 | 29        |
| Wybór czasu podróży .....                                                    | 30        |
| <b>Przejazd .....</b>                                                        | <b>30</b> |
| Podróż samolotem .....                                                       | 30        |
| Podróż pociągiem .....                                                       | 30        |
| Podróż autobusem.....                                                        | 31        |
| Podróż samochodem .....                                                      | 31        |
| Alternatywne formy pokonania granicy .....                                   | 32        |
| <b>Na miejscu .....</b>                                                      | <b>33</b> |
| Informacja turystyczna .....                                                 | 33        |
| Telefon, Internet, poczta.....                                               | 33        |
| Podróżowanie po kraju .....                                                  | 34        |
| Kolej .....                                                                  | 34        |
| Autobusy i marszrutki .....                                                  | 35        |
| Samochód .....                                                               | 36        |
| Alternatywne środki transportu .....                                         | 38        |
| Poruszanie się po mieście.....                                               | 39        |
| Bezpieczeństwo. Pomoc w nagłych wypadkach .....                              | 39        |
| Waluta i bankomaty.....                                                      | 40        |
| Noclegi .....                                                                | 41        |
| Hotele .....                                                                 | 41        |
| Akademiki, bursy, „dziwne” hotele .....                                      | 41        |
| Agroturystyka i ekoturystyka .....                                           | 42        |
| Wyżywienie .....                                                             | 43        |
| Kuchnia białoruska .....                                                     | 43        |

|                                                     |     |
|-----------------------------------------------------|-----|
| Strój ludowy .....                                  | 78  |
| <b>Ochrona dziedzictwa kulturowego</b> .....        | 79  |
| Ochrona a smutna rzeczywistość .....                | 79  |
| Zabytki UNESCO na Białorusi .....                   | 80  |
| Ekoturystyka na Białorusi .....                     | 81  |
| <b>Rozdział IV. Zwiedzanie Białorusi</b> .....      | 85  |
| <b>Region 1. Mińsk i okolice</b> .....              | 87  |
| Mińsk .....                                         | 88  |
| Zasław .....                                        | 109 |
| Raków .....                                         | 113 |
| Dzierżynowo .....                                   | 115 |
| Skansen Dudutki .....                               | 117 |
| Skansen Stroczyca .....                             | 118 |
| <b>Region 2. Białoruś zachodnia</b> .....           | 121 |
| Grodno .....                                        | 122 |
| Szlak Elizy Orzeszkowej .....                       | 140 |
| Brzostowica Wielka .....                            | 142 |
| Wołkowysk .....                                     | 145 |
| Zielony szlak greenways „Zelwieński Dziennik” ..... | 148 |
| Wołpa .....                                         | 149 |
| Slonim .....                                        | 151 |
| Żyrowice .....                                      | 156 |
| Szczuczyn .....                                     | 158 |
| Wasiliszi Stare .....                               | 161 |
| Wysokie Litewskie .....                             | 163 |
| Kamieniec Litewski .....                            | 165 |
| Puszcza Białowieska .....                           | 169 |
| Bereza Kartuska .....                               | 171 |
| Prużana .....                                       | 173 |
| Kosów Poleski .....                                 | 174 |
| Różana .....                                        | 175 |
| <b>Region 3. Polesie</b> .....                      | 179 |
| Brześć .....                                        | 181 |
| Kobryń .....                                        | 194 |
| Zielony szlak greenways „Radość z wędrówki” .....   | 197 |
| Zakoziel .....                                      | 198 |
| Pińsk .....                                         | 200 |
| Zielony szlak greenways „Janowski Pierścień” .....  | 209 |
| Turów .....                                         | 211 |
| <b>Region 4. Białoruś środkowa</b> .....            | 215 |
| Lida .....                                          | 216 |
| Szlak Niemna – spływ tratwą po Niemnie .....        | 219 |
| Iwie .....                                          | 220 |
| Holszany .....                                      | 222 |
| Boruny .....                                        | 224 |
| Krewo .....                                         | 225 |
| Smorgonie .....                                     | 226 |
| Oszmiana .....                                      | 228 |

|                                                                            |     |
|----------------------------------------------------------------------------|-----|
| Nowogródek .....                                                           | 229 |
| Nieśwież .....                                                             | 241 |
| Kleck .....                                                                | 247 |
| Mir .....                                                                  | 249 |
| Baranowicze .....                                                          | 253 |
| <b>Region 5. Białoruś północna</b> .....                                   | 257 |
| Witebsk .....                                                              | 258 |
| Połock .....                                                               | 266 |
| Okolice Połocka i „Błękitny Naszyjnik Rossonów” .....                      | 273 |
| Orsza .....                                                                | 275 |
| Brasław .....                                                              | 280 |
| Głębokie .....                                                             | 285 |
| Postawy .....                                                              | 287 |
| Budsław .....                                                              | 289 |
| Naroczański Park Narodowy .....                                            | 290 |
| Borysów .....                                                              | 293 |
| Region Iepelski .....                                                      | 295 |
| Zielony szlak greenways „Błękitna Wstęga Wilejszczyzny” .....              | 298 |
| <b>Region 6. Białoruś wschodnia</b> .....                                  | 301 |
| Homel .....                                                                | 302 |
| Mohylew .....                                                              | 308 |
| Mścisław .....                                                             | 316 |
| Szklów .....                                                               | 321 |
| Bychów .....                                                               | 323 |
| Bobrujsk .....                                                             | 324 |
| Zielony szlak greenways „Dolina Carów” .....                               | 331 |
| <b>Słowniczek polsko-białoruski</b> .....                                  | 333 |
| Uwagi ogólne o pisowni, wymowie i transkrypcji .....                       | 333 |
| Minisłowniczek (zestawienie alfabetyczne) .....                            | 334 |
| Minirozmówki (zestawienie tematyczne) .....                                | 337 |
| <b>Bibliografia</b> .....                                                  | 343 |
| <b>Indeks wybranych nazw geograficznych i atrakcji turystycznych</b> ..... | 346 |